

sosialurín

Søgan um eitt flagg

Hvussu bretska flaggið Union Jack varð til

Tað skipafylgið av víkinga-skútum, sum gjørdi mest um seg og setti flestu sporini eftir sær bæði í Onglandi og Danmark, vóru tey 1000 víkingaskipini, sum í nærum eitt ár (1085—1086) lógu og bíðaðu eftir boðum á Límfrjóðinum. Men hesin mikli skipafloði fór ongantið undir segl. Í Onglandi hevði hetta ta ávirkan, at fólkíð har gjørdist ein tjóð og í Danmark skapti tað uppreistur og ófrið, sum endaði við kongsmorðinum í Albani kirkju í Odense.

Stóri dreymurin hjá Knúti hinum Heilaga var at vinna Ongland aftur og til at røkka hesum endamáli búði hann í 1085 út henda herflota. Skipini skuldu savnast við Aggersborg á Límfrjóðinum, men meðan hann sjálvur varð tarnaður við suðurmark Danmarkar, vaks misnøgdin hjá skipsmanningunum, og árið eftir brast uppfeysturin á, og Danmark fekk sín fyrsta halga kong, tá Knútur varð myrður í Odense.

Vilhelm Sigrarin

Í Onglandi hevði trygdartænanastan virkað sum hon skuldi, so har vistu teir av hesum mikla herflota. Enn vóru so fá árinu umliðin, síðan teir við ræðslu og bivan vóru vanir við at siggja drekastevnini og tey ferhyrntu seglini daga upp í havsbrúnni, so einki var at undrast á, at hesi tíðindi úr Danmark settu ferð í menn og fingur teir at fara til verka.

Tað Ongland, sum vit í dag kenna, var vorðið til bert nítján ár frammanundan á vígvøllinum við Hastings, har Vilhelm Sigrarin og normanniski hertugur hansara hevði rikið seinasta angulsaksiska kongin, Harold,

teir í 1087 bóru hann til gravar í St. Stefans kirkju í Caen, har gravsteinar hansara enn stendur, kom har ein maður og helt fyri, at hetta gravstaðið átti pápi hansara. Í stundini vórðu 60 dalar lætnir hesum manni, so teir fingur jarðað tann stríðs-mædda kongin.

The Domesday Book

»Angulsaksisku stórmenninir flyktust uttan um Vilhelm sum fluga uttan um sár fyrri at geva seg undir«, stendur at lesa í einari gamlari krýniku og tað minst hervanda, men stríðsfúsasta fólkíð, sum angulsaksar hava verið nevndir, tók henda harðrenda valdsharra til sín, tí hóast blóðið rann sum áarstreymur í fótafari hansara, verður hann róstur fyrri at hava fingið skil á aftur í landinum, »so tú kundi ferðast gjøgnum kongsins ríki við fœvninginum fullum av gulli uttan at nakar legði á teg«, sum tikið verður til.

Vilhelm, sum ta fyrstu tíðina varð róptur »bastardurin«, sum skuldi sipa til, at hann var ein leysingasonur hjá Roberti hertoga í Normandinum, endaði sínar dagar við tí glæsiligara heitinum »sigrarin«.

Tá tíðindini um tey 1000 skipini náddu fram, var Vilhelm ikki seinur í vendini. Hann visti, at hann kundi koma at fáa brúk fyri peningi, og tí læt hann seta saman »The Domesday Book« — dómadagsbókina, sum á ein hátt eisini gjørdist eitt slag av dómadegi fyrri tað frælsa samfelagslívið, sum higartil hevði rátt har í landinum og sum ongantið hevði havt nakra reglubundna fyrising.

Vilhelm læt skráseta hvønn

leiðina fram, men tað, sum var komið at standa í »The Domesday Book«, varð standandi, og eftir hetta gloymdu kongarnir

í summum frásøgnum verður sagt, at tann mikli kongurinn skal hava lagt alt oyggjarikið undir seg, men her sigur jarðarbókin

Tað viðgita CAERNARFON CASTLE, har prinsarnir av Wales vórðu og enn verða krýndir. Tann núverandi Charles prinsur er 21. eingilski prinsurin av Wales

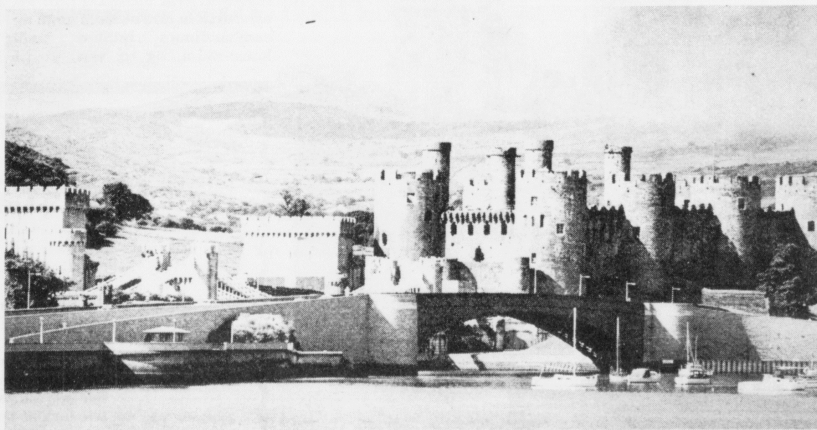
ongantið hvaðan teir skuldu fáa pengarnar, tá teimum tørvaðu teir.

Á sama hátt sum jarðarbókin hjá danska konginum Valdimar Sigur, sum er 150 ár yngri, er

nakað annað. Ikki tí, henda dreymin hevdu bæði hann og allir seinni kongar, men skrásetingin av kongsins jørð stöðgar norðan fyri York og við markið til Wales.

Í maimánað í fjør vórðu fundirnir í tí gamla tinginum í Cornwall, The Stannary, uppáfturtíknir. Tá hevdu ikki tingfundir verið í 222 ár, men tingið hevði ongantið verið niðurlagt. Í 1973 sýtti ein tinglimur úr Wales fyrri at frambersa trúskapareiðin á eingilskum, tí málini hjá teimum fyra londunum hava javnrættið, so hann talaði tað gamla keltiska málið. Dømi sum hetta eru mong, og í søguverki sínum um tey eingilskttalandi fólkini skrivur Churchill, »at ein góður skoti hatar Ongland.« Tað, sum fremst av øllum sameinar hesi trý londini og Írland, sum allar dagar hevur verið Onglandi ein veruligur meinbogi, er teirra felags kensla av, at alt, sum hevur gingið illa í hond hjá teimum, hava teir Onglandi fyrri at takka.

Í øldir hava hesir herðu steinarnir málið saman, og teir fáa, sum tað ofta gongst ringastu fíggjindum, ikki verið hvønnannan fyrri uttan

CONWAY CASTLE í Norður-Wales, ein av borgunum, sum Edvard I bygdi fyrri at tryggja sær valdið í Wales

frá trúnuni og dripið hann. Hann var harðrendur maður og bant ongantið frið, lív hansara var til seinasta andadrátt merkt av spenningi og bardögum. Tá

einasta jarðarteig í Onglandi og hvør ið átti hann, so til bar at siggja hjá kongi, hvussu mikið av peningi fall í hansara part. Herskipaflothin kom ongantið

keldutilfar til stóran part av danskari miðaldarsøgu, gevur eisini jarðarbókin hjá Vilhelmi eina ógvuliga gjølliga mynd av Onglandi um ár 1100.

Ritstjóri:
Hans Thomsen

